INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT **tel. 42 636-03-57**
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź **fax 42 636-85-50**
NIP 727-11-49-261 ***Regon 000136886*** *e-mail*: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 05.03.2021 r.

PU.832.6.2021

Informacja z wyników kontroli jakości paliw stałych oraz z kontroli świadectw jakości paliw stałych – rok 2020

W **2020** roku działając na podstawie Programu kontroli jakości paliw stałych Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi przeprowadził **32 kontrole** u 31 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie obrotu paliwami stałymi.

Kontrole przeprowadzono w zakresie:
1. jakości paliw stałych,
2. spełniania przez przedsiębiorców obowiązku wystawiania świadectw jakości,
3. przekazywania kopii świadectw jakości każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe,
4. przechowywania świadectw jakości paliw stałych,
5. przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych określonych w art. 7 ust. 7a pkt 1 i 4 *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133).*

1. Jakość paliw stałych

W toku kontroli przeprowadzonych u **31** przedsiębiorców do badań laboratoryjnych pobrano próbki z **31** partii paliw stałych w tym : 13 – partii ekogroszku, 9 – partii orzecha, 5 – partii groszku, 4 – partii kostki.
Pobrane próbki zostały poddane badaniom w celu sprawdzenia zgodności ich parametrów z wymaganiami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890)* oraz świadectwach jakości wystawionych przez przedsiębiorców.
Przeprowadzone badania laboratoryjne w **28** przypadkach wykazały zgodność parametrów paliw z wymaganiami *rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890),* natomiast w odniesieniu do parametrów wskazanych przez przedsiębiorców w świadectwach jakości w **21** przypadkach stwierdzono zgodność. W **2** przypadkach nie otrzymano od kontrolowanych świadectw jakości.
W **3** przypadkach wykryto nieprawidłowości wynikające z niezachowania wymagań ww. *rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890),* natomiast w **8** przypadkach kwestionowano zgodność zapisów w udostępnianych w świadectwach ze stanem rzeczywistym.
W szczególności ustalono występowanie następujących nieprawidłowości:

1. u 1 przedsiębiorcy parametry paliwa stałego ekogroszek nie odpowiadały wymaganiom wynikającym z *rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września*

2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890). Jednocześnie stwierdzono rozbieżność pomiędzy wartościami parametrów paliwa stałego deklarowanymi przez przedsiębiorcę w *Świadectwie jakości paliw stałych* a stanem faktycznym w zakresie zawartości popiołu, wartości opałowej, zawartości podziarna i wilgoci całkowitej.

Niezgodności zadeklarowanych przez przedsiębiorcę i stwierdzonych parametrów paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość popiołu – wynik oznaczenia 10,50%, wymaganie jakościowe max. 8,50%;
- wartość opałowa – wynik oznaczenia 22,313 MJ/kg, wymaganie jakościowe min. 24,00 MJ/kg;
- zawartość podziarna – wynik oznaczenia 11,1%, wymaganie jakościowe max. 10%;
- zawartości wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 14,3%, wymaganie jakościowe 12%;

dla próbki kontrolnej:

- zawartości popiołu – wynik oznaczenia 9,52%, wymaganie jakościowe max. 8,50%;
- wartość opałowa – wynik oznaczenia 22,707 MJ/kg, wymaganie jakościowe min. 24,00 MJ/kg;
- zawartości wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 14,2%, wymaganie jakościowe 12%.

2. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego ekogroszek - zawartość wilgoci całkowitej - nie spełniał wymagań jakościowych wynikających z *rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890).* Jednocześnie stwierdzono rozbieżność pomiędzy wartością tego parametru paliwa stałego deklarowaną przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych a stanem faktycznym.

Niezgodności zadeklarowanego przez przedsiębiorcę parametru z wartościami tego parametru stwierdzonymi dla badanych próbek były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 19,2%, wymaganie jakościowe max. 15%;

dla próbki kontrolnej:

- zawartość wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 18,7%, wymaganie jakościowe max.15%.

3. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego orzech - zawartość nadziarna - nie spełniał wymagań jakościowych wynikających z *rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890).* Jednocześnie stwierdzono rozbieżność pomiędzy wartościami parametrów zawartości nadziarna i podziarna paliwa stałego deklarowanymi przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych a stanem faktycznym.

Niezgodności zadeklarowanych przez przedsiębiorcę i stwierdzonych parametrów paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość podziarna – wynik oznaczenia 12,3%, wymaganie jakościowe max. 10%,
- zawartość nadziarna – wynik oznaczenia 13,5%, wymaganie jakościowe max. 10%;

dla próbki kontrolnej:

- zawartość podziarna – wynik oznaczenia 12,5%, wymaganie jakościowe max. 10%,
- zawartość nadziarna – wynik oznaczenia 11,5%, wymaganie jakościowe max. 10%.

4. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego orzech – zawartość podziarna – deklarowany przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych różnił się znacząco od stanu faktycznego.

Niezgodności zadeklarowanego przez przedsiębiorcę i stwierdzonego w wyniku badania parametru paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość podziarna – wynik oznaczenia 26,8; wymaganie jakościowe >=10-0,5; <=10+0,5;

dla próbki kontrolnej:

- zawartość podziarna – wynik oznaczenia 27,5; wymaganie jakościowe max. >=10-0,5; <=10+0,5;

5. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego kostka – zdolność spiekania - deklarowany przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych różnił się znacząco od stanu faktycznego.

Niezgodności zadeklarowanego przez przedsiębiorcę i stwierdzonego w wyniku badania parametru paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zdolność spiekania – wynik oznaczenia 32; wymaganie jakościowe >=5-3; <=25+3;

dla próbki kontrolnej:

- zdolność spiekania – wynik oznaczenia 39; wymaganie jakościowe >=5-3; <=25+3;

6. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego ekogroszek – zawartość popiołu - deklarowany przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych różnił się znacząco od stanu faktycznego.

Niezgodności zadeklarowanego przez przedsiębiorcę i stwierdzonego w wyniku badania parametru paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość popiołu – wynik oznaczenia 6,17; wymaganie jakościowe >=5,0-0,15; <=5,0+0,15;

dla próbki kontrolnej:

- zawartość popiołu – wynik oznaczenia 6,13; wymaganie jakościowe >=5,0-0,15; <=5,0+0,15;

7. u 1 przedsiębiorcy parametr paliwa stałego ekogroszek - zawartość wilgoci całkowitej – deklarowany przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości był niezgodny ze stanem faktycznym.

Niezgodności zadeklarowanego przez przedsiębiorcę i stwierdzonego w wyniku badania parametru paliwa stałego były następujące:

dla próbki podstawowej:

- zawartość wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 11,0; wymaganie jakościowe <=4,1+0,123;

dla próbki kontrolnej:

- zawartość wilgoci całkowitej – wynik oznaczenia 11,3 ; wymaganie jakościowe <=4,1+0,123;

8. u 1 przedsiębiorcy parametry paliwa stałego ekogroszek - zdolność spiekania i zawartość części lotnych - deklarowane przez przedsiębiorcę w Świadectwie jakości paliw stałych różniły się znacząco od stanu faktycznego.

Niezgodności zadeklarowanych przez przedsiębiorcę i stwierdzonych w wyniku badania parametru paliwa stałego były następujące:

<u>dla próbki podstawowej:</u>

- zdolność spiekania – wynik oznaczenia 17; wymaganie jakościowe <=8+3;
- zawartość części lotnych – wynik oznaczenia 33,97; wymaganie jakościowe >=28,00-0,56; <=28,00+0,56;

<u>dla próbki kontrolnej:</u>

- zdolność spiekania – wynik oznaczenia 15; wymaganie jakościowe <=8+3;
- zawartość części lotnych – wynik oznaczenia 33,71; wymaganie jakościowe >=28,00-0,56; <=28,00+0,56;

W związku z powyższymi ustaleniami Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał **5** decyzji wymierzających przedsiębiorcom kary pieniężne w łącznej kwocie 50.000 zł, **2** postępowania są w toku **1** postępowanie będzie wszczęte (. **1** decyzja dotycząca kary pieniężnej z tytułu wystawienia świadectwa jakości paliwa stałego – węgla kamiennego orzech, w którym wartość parametru zawartości podziarna była niezgodna ze stanem faktycznym została uchylona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do ponownego rozpatrzenia przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Wobec **3** przedsiębiorców zostały wysłane zawiadomienia do prokuratury w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa wprowadzania do obrotu paliwa stałego nie spełniającego wymagań jakościowych t.j. popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 34a *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133).*

Do UOKiK zostały przekazane **3** wnioski o obciążenie kosztami pobrania próbek i przeprowadzenia ich badań.

2. spełnianie przez przedsiębiorców obowiązku wystawiania świadectw jakości

W toku **32** kontroli sprawdzono spełnianie przez **31** przedsiębiorców obowiązku wystawiania świadectw jakości oraz prawidłowość wystawianych świadectw, tj. zgodność z wzorem określonym w *rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wzoru świadectwa jakości paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1892)* i zgodność wartości parametrów z wartościami określonymi dla danych sortymentów węgla w *rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. 2018 poz. 1890).*

29 przedsiębiorców w toku kontroli udokumentowało wystawianie świadectw jakości.

Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wszczął wobec **2** przedsiębiorców postępowania administracyjne.

Postępowanie wobec 1 przedsiębiorcy zakończyło się wydaniem decyzji wymierzającej przedsiębiorcy karę pieniężną w kwocie 10.000 zł. Natomiast postępowanie w przypadku drugiego przedsiębiorcy zostało umorzone w związku ujawnieniem dodatkowych okoliczności.

W przypadku **1** kontrolowanego wzór wydawanego świadectwa nie odpowiadał wzorowi zamieszczonemu w *rozporządzeniu* (występował parametr „zawartość siarki całkowitej”).

W **1** przypadku wartości minimalne/maksymalne parametrów konkretnego sortymentu nie odpowiadały parametrom zamieszczonym w *rozporządzeniu*.

3. Przekazywanie kopii świadectw jakości każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe

Stwierdzono, że **30** przedsiębiorców przekazywało kopie świadectw jakości nabywcom paliw stałych. Jeden przedsiębiorca z uwagi na fakt, iż nie wystawiał świadectw jakości, również nie przekazywał kopii tych dokumentów swoim klientom.

4. przechowywanie świadectw jakości paliw stałych

Stwierdzono, że **30** przedsiębiorców przechowywało oryginały świadectw jakości paliw przekazywanych nabywcom paliw stałych. Jeden przedsiębiorca z uwagi na fakt, iż nie wystawiał świadectw jakości, również nie przechowywał oryginałów tych dokumentów.

5. przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych określonych w art. 7 ust. 7a pkt 1 i 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133).

Żaden z kontrolowanych przedsiębiorców nie dokonywał sprzedaży paliwa stałego na rzecz nabywców, którzy posiadają instalacje spalania inne niż o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW;

Wszyscy kontrolowani przedsiębiorcy (**31**) przestrzegali zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych, o których mowa w art. 7 ust. 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw stałych, tj. mułów węglowych, flotokoncentratów, dowolnych mieszanin paliw z dodatkiem lub bez dodatku innych substancji, zawierających mniej niż 85% węgla kamiennego oraz paliw niesortowanych.

Wykorzystanie ustaleń kontroli

W związku z wynikami badań laboratoryjnych pobranych próbek paliw stałych, które wykazały brak zgodności niektórych parametrów jakościowych z wartościami tych parametrów określonych przez przedsiębiorców w świadectwach jakości, wszczęto **7** postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia na kontrolowanych przedsiębiorców kar pieniężnych określonych w art. 35a pkt.9 lit. b *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133)* oraz wydano **5** decyzji nakładające kary pieniężne w kwocie 50 000 zł. **1** decyzja dotycząca kary pieniężnej wobec przedsiębiorcy została uchylona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do ponownego rozpatrzenia przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Wszczęto **2** postępowania administracyjne w przedmiocie nałożenia na kontrolowanych przedsiębiorców kar pieniężnych określonych w art. 35a pkt.9 lit. a *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133)* oraz wydano **1** karę pieniężną w kwocie 10.000 zł, w stosunku do **1** przedsiębiorcy umorzono wszczęte wcześniej postępowanie administracyjne.

Wobec **3** przedsiębiorców zostały wysłane zawiadomienia do prokuratury w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa wprowadzania do obrotu paliwa stałego nie

spełniającego wymagań jakościowych t.j. popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 34a *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133).*

Do UOKiK zostały przekazane **3** wnioski o obciążenie kosztami pobrania próbek i przeprowadzenia ich badań.